

I St.prp. nr. 139—1948 om ekstraordinære beredskapstiltak m. v. 1. januar 1949—30. juni 1950 er det under avsnitt III gjort rede for en del grunnsetninger som skal gjelde både for planleggingen og gjennomføringen av vårt forsvar. I Innst. S. nr. 283—1948 fra Komitéen for særlig utenrikspolitiske saker og beredskapssaker, side 648, har Komitéen erklært seg enig i disse grunnsetningene.

Departementet har funnet at grunnsetningene bør utformes i mer konkrete direktiver til militære befalingsmenn og militære sjefer, og at disse direktiver bør fastsettes ved Kongelig resolusjon.

Direktivene skal slå igjennom overfor alle eldre bestemmelser som kommer i strid med direktivene. Etter hvert som gjenomarbeidingen og vurderingen av eldre bestemmelser skrider fram, vil direktivene bli innarbeidet, og uoverensstemmelser vil ikke forekomme.

Departementet har på et tidligere tidspunkt bestemt at grunnsetningene skal innarbeides i den militære undervisning på alle trinn.

Utkastet til direktiver har vært behandlet i de militære staber og har også vært gjenstand for inngående drøftinger i Den sentrale sjefsnemnd.

Forsvarsdepartementet

tilråder:

Det fastsettes direktiver for militære befalingsmenn og militære sjefer ved væpnet angrep på Norge i samsvar med vedlagte utkast.

Kgl. res. 10. juni 1949:

Direktiver for militære befalingsmenn og militære sjefer ved væpnet angrep på Norge

I. DEFINISJONER

- 1) Med militær befalingsmann forstås i dette direktiv enhver befalingsmann med grad fra sersjant, kvartermester e. likn. og oppover uten omsyn til om han er fastlønt, vernepliktig, ulønt eller utskrevet.
- 2) Med militær sjef forstås i dette direktiv:
 - a) Sjef for forsvarsgren, kommandosjef i distriktene (D K-, S K- og L K-sjef), sjef for selvstendig administrert avdeling i alle forsvarsgrener, derunder sjef for fly- og flåtestasjon.
 - b) Militær befalingsmann som ved mobilisering er disponert som sjef for enhet ned til kompani, fort, fartøy, skvadron eller tilsvarende enhet.
- 3) Med væpnet angrep forstås i dette direktiv enhver uhjemlet inntrenging over norsk land-, sjø- og luftterritorium av væpnede styrker fra fremmed makt, når de åpenbart har fiendtlige hensikter eller når de bruker makt mot norske styrker som vil stanse dem.
- 4) Med kommandodistrikt forstås i dette direktiv distrikt for vedkommende Distriktskommando (DK), Sjøforsvarskommando (SK) og Luftkommando (LK).
- 5) Med femtekolonister forstås i dette direktiv nordmenn eller utlendinger som innenfor landets grenser arbeider for fremmed makt med ulovlig etterretningsvirksomhet, planlegging og gjennomføring av sabotasje, attentater e. likn.

II. DIREKTIVER SOM GJELDER FOR ALLE MILITÆRE BEFALINGSMENN

- 6) Mobilisering ved væpnet angrep i kommandodistriktet. Militær befalingsmann som får kjennskap til at et væpnet angrep finner sted innenfor det kommandodistrikt der han skal møte ved mobilisering, skal uten videre gjøre sitt ytterste for å nå fram til sitt mobiliseringssted på kortest mulig tid.
- 7) Væpnet angrep som utløser full og øyeblikkelig mobilisering. Et væpnet angrep skal gjelde som ordre til full og øyeblikkelig mobilisering over hele landet, dersom Kongen (Regjeringen) blir satt ut av spillet av fienden. Ordre som utstedes i Regjeringens navn, om å avbryte mobiliseringen, skal betraktes som falske. Ved full og øyeblikkelig mobilisering gjelder bestemmelsen i punkt 6 for alle befalingsmenn.
- 8) Grunnsetninger for forsvarskampen. Ved planlegging og gjennomføring av forsvar mot væpnet angrep skal militære befalingsmenn følge disse grunnsetningene:
 - a) De skal uten videre gjøre motstand mot et væpnet angrep med alle midler som står til rådighet og sette all kraft inn på forsvaret i løpet av kortest mulig tid.
 - b) De skal gjøre motstand selv om de blir stående alene og selv om situasjonen ser vanskelig eller håpløs ut og uten omsyn til om fienden truer med eller gjør alvor av represalier om det gjøres motstand (f. eks. bombe byer e. likn.).
 - c) De skal fortsette forsvarskampen uavhengig av de paroler som blir utstedt i Kongens (Regjeringens) eller annen overordnet myndighets navn, dersom disse er tatt til fange eller satt ut av funksjon på annen måte.

- d) De skal, dersom det er uomgjengelig nødvendig å gi opp vedkommende distrikt eller landsdel til fienden, gjøre hva de kan for å komme med i forsvarskampen sammen med sin avdeling på andre frontavsnitt i Norge eller utenfor Norge.
- e) De skal, dersom Norge blir helt eller delvis besatt av en fiende før de har nådd fram til sin avdeling, søke til kjempende norske myndigheter i eller utenfor landets grenser, så sant de er feltdyktige.
- f) De skal ikke avgi æresord til fienden om de blir tatt til fange.

III. SÆRLIGE DIREKTIVER TIL MILITÆRE SJEFER

- 9) Mobilisering ved væpnet angrep i kommandodistriktet. Militær sjef, nevnt punkt 2 a), som får kjennskap til at et væpnet angrep har funnet sted i kommandodistriktet, plikter — uten omsyn til andre bestemmelser i mobiliseringsregler og mobiliseringsplaner — å mobilisere på hurtigste måte som forholdene overhodet tillater det, alle enheter som hører under hans administrasjon, til øyeblikkelig fram møte. Dersom det er mulig å innhente forholdsordre fra nærmeste sjef uten å forsinke mobiliseringen, skal det gjøres. Melding om at mobiliseringsordre er utgått skal under alle omstendigheter sendes uten opphold til nærmeste sjef.
- 10) Mobilisering ved væpnet angrep i kommandodistriktet. Militær sjef, nevnt under punkt 2 b), plikter så langt hans muligheter rekker å medvirke til at den mobilisering som er nevnt under punkt 9), blir gjennomført så raskt og så effektivt som mulig.
- 11) Væpnet angrep som utløser full og øyeblikkelig mobilisering. Ved væpnet angrep som skal utløse full og øyeblikkelig mobilisering, se II. punkt 7, plikter alle militære sjefer å mobilisere de avdelinger og enheter som er underlagt dem etter bestemmelsene i punkt 9.
- 12) Grunnsetninger for forsvarskampen. Militære sjefer skal ha et særlig ansvar når det gjelder å etterleve de grunnsetninger som er nevnt i II. punkt 8.
- 13) Femtekolonister.
 - a) De militære sjefer skal regne med at femtekolonister vil komme til å bli satt inn før eller samtidig med væpnet angrep.
 - b) De militære sjefer er i fred og krig ansvarlige for sikringen av militært område mot femtekolonister innenfor rammen av sine hjelpemidler.
 - c) De militære sjefer plikter med de midler de rår over, å sikre mobiliseringen og de væpnede styrker mot femtekolonister.
 - d) De militære sjefer skal i fred og krig samarbeide med politiet og andre sivile myndigheter om de sikringsoppgaver som er nevnt under a—c etter de bestemmelser som til enhver tid er gitt.

IV. FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

- 14) Direktivenes gjennomslagskraft. Disse direktiver gjelder foran alle eldre bestemmelser som måtte være i strid med dem.